

Szczecin, dnia 10 grudnia 2018 r.

WOPN-PK.082.1.2017.GK

**SZACOWANIE WARTOŚCI ZAMÓWIENIA POLEGAJĄCEGO
NA OPRACOWANIU DOKUMENTACJI DO PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH DLA
OBSZARU NATURA 2000 JEZIORO KOPAŃ PLH320059 W WOJEWÓDZTWIE
ZACHODNIOPOMORSKIM**

I. Prowadzący rozeznanie

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
ul. Teofila Firlika 20
71-637 Szczecin

Grażyna Kaup – Planista Regionalny
Tel. (91) 43 05 200, Fax. (91) 43 05 201
grazyna.kaup.szczecin@rdos.gov.pl

II. Postanowienia ogólne

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie jako współbeneficjent projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16-00 pn.: „*Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (PZObis)*”, realizowanego w ramach osi II, działanie 2.4 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 planuje w trybie przetargu nieograniczonego zlecić opracowanie projektu Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Kopań PLH320059.

W związku z tym, w ramach oszacowania wartości zamówienia, zapraszamy do przesłania wstępnej kalkulacji ceny oferowanej przez Państwa za wykonanie ww. powyżej projektu Planu. W ramach przedstawionej oferty, prosimy o wskazanie kwoty netto i brutto, za jaką byliby Państwo gotowi wykonać projekt Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Kopań PLH320059.

Kalkulacja cenowa powinna być złożona do dnia 14 grudnia 2018 r. z podaniem znaku sprawy: „WOPN-PK.082.1.2017.GK” za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: grazyna.kaup.szczecin@rdos.gov.pl

UWAGA!!!

NINIEJSZA INFORMACJA NIE STANOWI OFERTY W MYŚL ART. 66 KODEKSU CYWILNEGO, JAK RÓWNIEŻ NIE JEST OGŁOSZENIEM W ROZUMIENIU USTAWY PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH. INFORMACJA TA MA NA CELU WYŁĄCZNIE ROZPOZNANIE RYNKU I UZYSKANIE WIEDZY NT. KOSZTÓW REALIZACJI ZAMÓWIENIA.

p.o. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

.....w Szczecinie.....

Aleksandra Stodulna

Zamawiający

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

1. Przedmiotem zamówienia jest **opracowanie dokumentacji do Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Kopań PLH320059** w województwie zachodniopomorskim w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16-00 pn.: **„Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 (PZObis)”**, realizowanego w ramach osi II, działanie 2.4 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020.
2. Powierzchnia obszaru Natura 2000 objęta zamówieniem nie obejmuje gruntów Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasów Państwowych (PGL LP). Powierzchnia całkowita obszaru Natura 2000 Jezioro Kopań PLH320059 wynosi 1 166,48 ha, przy czym **powierzchnia objęta zamówieniem to 1 041,8 ha**.
3. Dokumentację do Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Kopań PLH320059 należy sporządzić na podstawie:
 - a) aktualnego Standardowego Formularza Danych (SDF) i mapy obszaru objętego projektem Planu, dostępnego na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ) <http://natura2000.gdos.gov.pl>,
 - b) dostępnych wyników badań i opracowań wykonanych dla obszaru, uzyskanych podczas jego wyznaczania, inwentaryzowania, monitorowania i planowania ochrony,
 - c) podręczników metodycznych siedlisk i gatunków opracowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ), dostępnych na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (www.gios.gov.pl),
 - d) wyników ekspertyz terenowych i materiałów zgromadzonych podczas pracy nad projektem Planu przez Wykonawcę oraz na podstawie wiedzy ekspertów,
 - e) danych z cyfrowych warstw informacyjnych, kartograficznych i geodezyjnych w tym ewidencji gruntów, form ochrony przyrody etc.,
 - f) innych dostępnych źródeł danych dotyczących przedmiotów ochrony obszarów, w tym ujawnionych bądź dostarczonych przez osoby trzecie w trakcie prac nad planami,
 - g) aktualnych „Wytycznych do opracowania planu zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000”, opracowanych przez GDOŚ, dostępnych na stronie internetowej <http://natura2000.gdos.gov.pl>,
 - h) własnych lub zespołowych obserwacji, inwentaryzacji lub weryfikacji terenowych przyrody obszaru.
4. *W ramach prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie przekaze Wykonawcy materiały dotyczące obszaru objętego pracami, znajdujące się w jej zasobach, w tym wypełnionego już częściowo szablonu dokumentacji PZO dla obszaru Natura 2000 Jezioro Kopań PLH320059 (opracowana część dokumentacji: Etap wstępny oraz Modułu A). Spis dostępnych dokumentacji stanowi załącznik nr 1 do opisu przedmiotu zamówienia.*
5. Zakres prac koniecznych do realizacji projektu Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Kopań PLH320059 należy wykonać zgodnie z:

- a) art. 28 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1614), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody,
 - b) rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.), zwanym dalej rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych,
 - c) art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081), zwaną dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku,
 - d) rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1247), zwanym dalej rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych,
 - e) innymi aktualnymi na dzień odbioru zamówienia aktami prawnymi dotyczącymi przedmiotu zamówienia.
6. W przypadku zmiany aktów prawnych, o których mowa w ust.5, w trakcie realizacji umowy, Wykonawca uwzględni te zmiany w wersji ostatecznej dokumentacji do Planu zadań ochronnych.
 7. Wykonawca wraz z ostateczną wersją przedmiotu zamówienia przekazuje pozyskane od Zamawiającego materiały dotyczące obszaru objętego pracami wraz z protokołem wyszczególniającym poszczególne materiały i oświadczeniem, że wszelkie kopie zostały usunięte w sposób trwały z dysków twardych i wszelkich innych nośników danych.
 6. Wszelka korespondencja, w tym maile, ogłoszenia, dokumenty robocze oraz dokumenty końcowe wynikające z pracy nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych muszą być oznakowane znakami graficznymi i logotypami Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, GDOŚ, RDOŚ, Unii Europejskiej.

FORMA OPRACOWANIA DOKUMENTACJI DO PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH

7. Zamawiający wymaga sporządzenia dokumentacji do Planu zadań ochronnych **w formie elektronicznej oraz formie papierowej** podpisanej przez Wykonawcę, składającej się z:
 - a) dokumentacji do Planu zadań ochronnych, opracowanej według aktualnego szablonu, stanowiącego załącznik nr 2 do opisu przedmiotu zamówienia, dostępnego również na stronie internetowej <http://natura2000.gdos.gov.pl>, w zakładce *Ważne dokumenty, Wytyczne i poradniki*,
 - b) zbioru danych przestrzennych odnoszących się do projektu planu obszaru Natura 2000 opracowanych zgodnie ze *Standardem Danych GIS w ochronie przyrody. Wersja 3.03.01 (Łochyński M., Guzik M., 2009)*, zwanym dalej Standardem Danych GIS w ochronie przyrody,
 - c) oryginałów wniosków, uwag, protokołów, raportów (tj. kart prac terenowych, o których mowa w ust. 12 pkt d) opisu przedmiotu zamówienia), sprawozdań miesięcznych oraz innych dokumentów.
8. Dokumentację do planu zadań ochronnych wraz z wykonanymi na jego potrzeby opracowaniami należy przedłożyć w siedzibie Zamawiającego **w wersji elektronicznej (płyta CD/DVD) w 3 egzemplarzach zgodnie z poniższymi wymogami:**

- a) dokumentację zapisaną na nośniku cyfrowym – płycie CD lub DVD, należy dostarczyć w trwałych opakowaniach (indywidualnych, standardowych pudełkach) opisanych w sposób trwały na froncie opakowania oraz bezpośrednio na płycie podając nazwę obszaru i datę nagrania, z następującymi zastrzeżeniami:
- pliki tekstowe i tabele należy zapisać w dwóch formatach, tj.: Microsoft Word 2010 oraz Adobe PDF,
 - pliki służące do wydruku map tematycznych, należy zapisać w formacie „jpg” oraz geoTiff, z rozdzielczością nie mniejszą niż 300 dpi,
 - dane wektorowe należy zapisać w formacie ESRI Shapefile (format Shapefile musi zawierać minimum następujące pliki: *.dbf, *.shp, *.shx. Dane atrybutowe (tabele) należy zapisać w systemie baz danych dBase (*.dbf).
 - fotografie zapisane w formacie „jpg”, z rozdzielczością nie mniejszą niż 300 dpi.

Tab. 1 Schemat zapisu dokumentów na nośniku cyfrowym

Katalogi	podkatalogi	format plików	nazwa pliku	Uwagi
Projekt dokumentacji PZO	-	pdf doc	PZO_dla_obszaru_kodobszaru np.: PZO_dla_obszaru_PLH320059	-
Dokumentacja fotograficzna	-	jpg	<i>kodobszaru_nrkolejnyzdjęcia</i> np.: PLH320059_1	Fotografie zapisane z rozdzielczością nie mniejszą niż 300 dpi
		xls	<i>kodobszaru_zdjecia</i> np.: PLH320059_zdjecia	Plik w formacie xls z następującymi kolumnami: <i>LP</i> – liczba porządkowa, <i>Plik</i> – nazwa pliku ze zdjęciem (np. <i>PLH320059_1.jpg</i>) <i>Opis</i> – krótki opis zdjęcia <i>Lokalizacja</i> – miejsce wykonania zdjęcia (w miarę możliwości jak najdokładniejsza – np. współrzędne dziesiętne, w przypadku wykonania zdjęcia w punkcie monitoringowym nr punktu)
Raporty (karty prac terenowych)	-	PDF doc	<i>Karta prac terenowych kod siedliska/gatunku nr płatu siedliska/stanowiska gatunku</i> np. Karta prac terenowych 2180_1	
GIS	PlikiShape	shp shx dba prj	według standardu	
	KlasDomen	mdb	klasy domen_3_03.mdb	Przekazany plik klasy domen powinien być taki sam dla każdego obszaru. W przypadku dodawania nowych klas domen przez Wykonawcę zaleca się

				ujednoczenie pliku przez poszczególnych Wykonawców PZO.
	Meatadane	xlm	tak jak nazwa pliku shp	
	-	doc pdf	GIS_struktura_danych_kodobszaru np.: GIS_struktura_danych_PLH320001	Informacje opisujące strukturę przekazanych danych (klas obiektów) ze szczególnym uwzględnieniem nieopisanych w Standardzie lub których uszczegółowienie wskazano w Standardzie, lub które zostały uzupełnione o dodatkowe atrybuty, nie wskazane w Standardzie
Mapy do druku	-	jpg geotiff	nazwa_mapy_kodobszaru	-
SDF	-	pdf doc	kodobszaru_sdf np.; PLH320059_sdf	-
Projekt zarządzenia	-	doc pdf	Projekt_zarządzenia_dla_obszaru_kodobszaru np.: Projekt_zarządzenia_dla_obszaru_PLH320059	-

9. Zamawiający wymaga sporządzenia dokumentacji do projektu planu zadań ochronnych w formie wydruków w 3 egzemplarzach z następującymi zastrzeżeniami:

- a) dokumentację drukowaną – tekst – należy dostarczyć oprawiony w sztywne okładki (wraz z kieszenią na mapy i oprawione w sposób uniemożliwiający wydostawanie się kartek), opisaną w sposób trwały na stronie frontowej i grzbiecie wraz z wydrukami map tematycznych i kartami prac terenowych,
- b) mapy tematyczne w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych „1992” muszą być wydrukowane wg poniższych wytycznych:
 - w kolorze, w skali 1:50 000, w formacie nie mniejszym niż A3, zachowując czytelność mapy oraz umożliwiającym swobodny i prawidłowy odczyt zawartych na niej informacji. Dopuszcza się dzielenie dużych formatów map na uzasadnioną ilość części,
 - formatem wyjściowym do druku powinien być „tiff” o rozdzielczości nie mniejszej niż 300 dpi lub format o równoważnej jakości.
 - dopuszcza się możliwość umieszczenia kilku warstw na jednym wydruku mapy pod warunkiem, że zachowana zostanie czytelność mapy,
 - symbole siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków i gatunków powinny być zgodne ze Standardem Danych GIS w ochronie przyrody,
 - mapy obrazujące granice obszaru powinny być opracowane i wydrukowane na mapach ewidencyjnych o skali umożliwiającej odczyt oznaczeń geodezyjnych – nr działek i klasoużytków,
 - wszystkie mapy należy sporządzić na aktualnym podkładzie cyfrowej ortofotomapy,
 - na wszystkich mapach tematycznych należy zaznaczyć aktualne granice obszaru oraz granice objęte zamówieniem,

- c) obowiązkowe jest wydrukowanie wszystkich map tematycznych:
- mapa obszaru Natura 2000 z aktualnymi granicami,
 - mapa z rozmieszczeniem przedmiotów ochrony,
 - mapa zagrożeń,
 - mapa lokalizacji działań ochronnych,
 - mapa lokalizacji monitoringu,
 - mapa z obszaru Natura 2000 proponowaną zmianą granicy;
- d) zdjęcia należy wydrukować w kolorze na papierze fotograficznym o gramaturze nie mniejszej niż 200 g/m²,
- e) dokumentację należy opatrzyć znakami graficznymi i logotypami, zgodnie z wytycznymi,
- f) należy stosować czcionkę **Arial 11** pkt, interlinię 1,5 wiersza, marginesy 2,5 cm oraz lewy margines na oprawę 0,5 cm,
- g) wszystkie nazwy naukowe taksonów roślin i zwierząt oraz nazwy syntaksonów należy pisać kursywą,
- h) zestawienia tabelaryczne zaleca się umieszczać w tekście, a nie na jego końcu,
- i) literatura powinna być zestawiona na końcu opracowania w porządku alfabetycznym według następującego wzoru:
- PIOTROWSKA H. 2003. Zróżnicowanie i dynamika nadmorskich lasów i zarośli w Polsce. Bogucki Wyd. Nauk. Poznań-Gdańsk.
- NAGENGAST B. WARZOCHA J. 2004. Zalewy i jeziora przy morskie (laguny). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T 1, s. 31-33.
- MATUSZKIEWICZ J. M. 2001. Zespoły leśne Polski. Ss. 358. Wyd. Nauk. PWN. Warszawa.
- Zasady hodowli lasu. 1979. Ss. 155. PWRiL. Warszawa.

ZAKRES DOKUMENTACJI DO PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH

10. Proces planistyczny prowadzący do sporządzania projektu Planu zadań ochronnych składa się z 3 etapów:

Tab. 2 Etapy procesu planistycznego

Część dotychczas zrealizowana: Etap I Wstępny oraz część Etapu II – zakresie Modułu A:

ETAPY	CEL	ZAKRES PRAC KONIECZNYCH W RAMACH ETAPU
I WSTĘPNY	Przygotowanie do uruchomienia prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych i utworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy.	1) Zweryfikowanie terenu objętego dokumentacją do Planu zadań ochronnych; 2) Ustalenie przedmiotów ochrony objętych dokumentacją do Planu zadań ochronnych; 3) Opracowanie opisu założeń do sporządzania dokumentacji do Planu zadań ochronnych; 4) Identyfikacja interesariuszy; 5) Utworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy.
II OPRACOWANIE DOKUMENTACJI DO PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH	Wdrożenie procesu planistycznego w podziale na trzy moduły.	Moduł A 1) Wykonanie opisu granic obszaru Natura 2000; 2) Sporządzenie mapy obszaru Natura 2000; 3) Zgromadzenie dostępnych informacji o obszarze i przedmiotach ochrony; 4) Weryfikacja i uzupełnienie zgromadzonych informacji;

Część wymagająca zrealizowania:

ETAPY	CEL	ZAKRES PRAC KONIECZNYCH W RAMACH ETAPU
II OPRACOWANIE DOKUMENTACJI DO PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH	Wdrożenie procesu planistycznego w podziale na trzy moduły.	Moduł B 5) Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony; 6) Identyfikacja i analiza zagrożeń; 7) Określenie celów działań ochronnych; Moduł C 8) Określenie propozycji działań ochronnych wraz ze wskazaniem organu i jednostki odpowiedzialnej za ich realizację; 9) Określenie potrzeby sporządzenia planu ochrony; 10) Określenie i opracowanie wskazań do dokumentów planistycznych; 11) Zestawienie potrzeb weryfikacji SDF obszaru i jego granic; 12) Opracowanie zebranych danych jako dokumentacji do Planu zadań ochronnych.
III OPINIOWANIE I WERYFIKACJA PROJEKTU DOKUMENTACJI DO PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH	Opiniowanie i weryfikacja projektu Planu	Współpraca z Zamawiającym w sprawie ustosunkowywania się do uwag i wniosków zgłaszanych w trakcie oficjalnej procedury opiniowania zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081) i przedstawienia ich do akceptacji Zamawiającego.

11. Wykonawca w ścisłej współpracy z Zamawiającym odpowiedzialny jest za wykonanie Etapu II dokumentacji do Planu zadań ochronnych (w zakresie Modułów B i C) oraz za wykonanie Etapu III.

W uzasadnionych przypadkach Wykonawca może modyfikować dotychczas sporządzoną dokumentację do Planu zadań ochronnych (Etap I Wstępny oraz część Etapu II w zakresie Modułu A).

12. Prace niezbędne do wykonania Etapu II - OPRACOWANIE DOKUMENTACJI DO PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH – Moduł B obejmują następujący zakres:

Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony:

- Jeżeli Wykonawca jest w posiadaniu nowszych i niezbiecie udokumentowanych danych i informacji o siedliskach przyrodniczych oraz gatunkach roślin i zwierząt innych niż ptaki, niż te zawarte w SDF obszaru Natura 2000 oraz niż te wskazane w dotychczas prowadzonych pracach nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych w odniesieniu do siedlisk i gatunków, które w obszarze Natura 2000 powinny być przedmiotami ochrony, to należy je objąć pracami nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych, po wcześniejszym uzgodnieniu z Zamawiającym;
- Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony jest dokonywana przez ekspertów - specjalistów od określonych siedlisk i gatunków, zatrudnionych przez Wykonawcę przy ewentualnym wsparciu ekspertów zaproszonych do pracy w Zespole Lokalnej Współpracy;
- Ocenę wykonuje się na podstawie zgromadzonych danych i informacji o konkretnych płatach siedliska oraz stanowiskach gatunków oraz wyników wizji terenowych, które weryfikują i uzupełniają posiadaną wiedzę;
- Wyniki wizji terenowych poszczególnych pól siedlisk, stanowisk gatunków i ich

siedlisk zostaną opisane w raportach (tj. w kartach prac terenowych), które będą dołączane do comiesięcznych sprawozdań (wzór karty prac terenowych stanowi załącznik nr 3 do opisu przedmiotu zamówienia);

- e) Sprawozdanie składane Zamawiającemu do 10 dnia każdego miesiąca powinno zawierać następujące informacje:
 - wskazanie ram czasowych objętych sprawozdaniem,
 - wskazanie osób, które przeprowadziły badania terenowe,
 - wskazanie terminów przeprowadzonych badań terenowych oraz obszaru poddanego weryfikacji terenowej,
 - opis zastosowanej metodyki oceny siedlisk, gatunków oraz podczas wyboru obszaru,
 - pozostałe obserwacje,
 - opis prac kameralnych;
- f) Wykonawca określi i przedstawi Zamawiającemu zakres i harmonogram prac terenowych niezbędnych do oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony, w terminie do 14 dni od dnia podpisania umowy;
- g) Wykonawca wykona prace terenowe niezbędne do oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony, ich powierzchni i lokalizacji, zgodnie z wskazaniami zawartymi w tab. 3 (ust. 20);
- h) Zamawiający żąda sporządzenia dokumentacji fotograficznej, na którą składają się:
 - nie mniej niż trzy fotografie dla każdego badanego płatu siedliska przyrodniczego, będącego przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000,
 - nie mniej niż jedna fotografia dla każdego gatunku rośliny będącego przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 oraz nie mniej niż jedna fotografia siedliska tego gatunku,
 - nie mniej niż jedna fotografia gatunku zwierzęcia (lub jego śladów żerowania, tropów, gniazd, nor, jaj, itp.) innego niż ptaki będącego przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000 oraz nie mniej niż jedna fotografia siedliska tego gatunku.
- i) Ocena stanu ochrony przedmiotów ochrony opiera się na parametrach i skali określonej w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, w której „FV” oznacza stan właściwy, „U1 – niezadowolający”, „U2 – zły”, a „XX” – nieznany;
- j) Podstawą oceny parametru „struktury i funkcji” siedliska przyrodniczego oraz „populacji i siedliska” gatunku innego niż ptaki są odrębne zestawy wskaźników opracowane dla poszczególnych gatunków i typów siedlisk, przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu. Zestawy wskaźników dla części siedlisk i gatunków wraz z zasadami ich interpretacji są dostępne na stronie internetowej GIOŚ w zakładce monitoring przyrody (www.gios.gov.pl/siedliska/). Wykonawca uwzględni również wskaźniki kardynalne;
- k) Parametr „szanse zachowania siedliska/gatunku w przyszłości” należy ocenić biorąc w szczególności pod uwagę istniejące trendy i zjawiska (np.: trendy zmian zagospodarowania przestrzennego), a także istniejące plany i programy oraz wyniki

raportów o stanie zachowania typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt na poziomie kraju, przekazane Komisji Europejskiej w 2007 r., dostępne na stronie internetowej GIOŚ (<http://www.gios.gov.pl>);

- l) W przypadku, gdy Zamawiający nie dysponuje zestawem wskaźników dla określonych przedmiotów ochrony objętych dokumentacją do Planu zadań ochronnych, eksperci zatrudnieni przez Wykonawcę proponują właściwe wskaźniki przy uwzględnieniu lokalnej specyfiki przedmiotów ochrony;
- m) Wykonawca, w osobie Koordynatora prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych, opracuje oceny stanu gatunków lub typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000, zgodnie z przyjętą skalą, przy czym oceny te powinny być zgeneralizowane na poziomie obszaru na podstawie rozkładu ocen na poszczególnych stanowiskach. W przypadku braku kompletnej wiedzy, jaką ocenę należy przyjąć, jeżeli to możliwe, "najlepsze możliwe oszacowanie najbardziej prawdopodobnej wartości skali", z równoczesnym opisaniem stopnia niepewności zgodnie z propozycją nowego formularza SDF. W przypadku, gdy nie jest możliwe zastosowanie skali oceny, zapisuje się stan nieznan - czyli „XX”.

Identyfikacja i analiza zagrożeń:

- a) Wykonawca w osobie Koordynatora prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych ustali w toku pracy listę zagrożeń i następnie określi ich charakter oraz wpływ na przedmioty ochrony, dokonując powiązania relacji przyczynowo - skutkowych ze wskaźnikami decydującymi o stanie ochrony siedliska bądź gatunku;
- b) Zagrożenia należy ustalić poprzez podanie kodu zagrożenia i jego nazwy, korzystając z tzw. *Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań* Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), zgodnie z Instrukcją do wypełniania Standardowych Formularzy Danych (SDF), dostępną na stronie internetowej <http://natura2000.gdos.gov.pl>, w zakładce *Ważne dokumenty, Wytyczne i poradniki*,
- c) Wykonawca zidentyfikuje zagrożenia istniejące i potencjalne dla zachowania lub osiągnięcia właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru, zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody i § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zagrożenia wewnętrzne i zewnętrzne, zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody;
- d) W celu identyfikacji zagrożeń Wykonawca przeanalizuje w szczególności istniejące i projektowane dokumenty planistyczne (zwłaszcza studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin oraz plany zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego, plany łowieckie, operaty rybackie itd.).

Ustalenie celów działań ochronnych:

- a) Wykonawca przystępując do ustalenia celów działań ochronnych określi długofalową (powyżej 10 lat) i idealistyczną wizję optymalnego stanu przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, która powinna uwzględniać parametry „właściwego stanu ochrony”, w tym:
 - liczebność gatunku lub powierzchnia siedliska w obszarze nie ulegnie zmniejszeniu,

- a w przypadkach jeśli jest to możliwe, nawet zostanie zwiększona,
- zostaną zachowane lub odtworzone podstawowe cechy ekologiczne siedliska przyrodniczego,
 - będą zapewnione określone formy użytkowania gospodarczego w przypadku siedlisk półnaturalnych (np.: łąkowych i pastwiskowych),
 - będzie zachowana różnorodność biologiczna związana z danym typem siedliska, w tym: gatunki typowe, rzadkie, chronione, specyficzne dla tego typu siedliska,
 - będą zachowane lub odtworzone kluczowe elementy struktury (np. udział starych drzewostanów i martwych drzew w lasach),
 - będą utrzymane we właściwym stanie siedliska warunkujące realizację cyklu życiowego gatunku chronionego w obszarze;
- b) podczas ustalania celów działań ochronnych dla obszaru objętego projektem Planu Wykonawca powinien kierować się:
- koniecznością utrzymania właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony lub jego osiągnięcie, jeżeli ten stan został oceniony jako niewłaściwy lub zły, dążąc do uzyskania „stanu optymalnego”,
 - możliwością ich osiągnięcia w okresie obowiązywania Planu zadań ochronnych (tj. okres 10 lat),
 - istniejącymi i potencjalnymi uwarunkowaniami (w tym społecznymi i gospodarczymi) oraz ograniczeniami (w tym: technicznymi, finansowymi, organizacyjnymi, wynikającymi z braku wiedzy),
 - logiką planowania, tj. cele operacyjne powinny zbliżać nas do osiągnięcia celu strategicznego, a także być związane z ograniczaniem zagrożeń,
 - możliwością ich monitorowania i weryfikacji osiągania celów;
- c) W przypadku, gdy dostępna oraz możliwa do uzyskania w toku sporządzania dokumentacji do planu zadań ochronnych wiedza nie jest wystarczająca do zaplanowania celów na 10 lat, Wykonawca określi w działaniach ochronnych, konieczność uzupełnienia wiedzy, zakładając z góry zmianę Planu w wyniku tego uzupełnienia zgodnie z § 3 pkt 5 lit. c rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

13. Prace niezbędne do wykonania Etapu II - OPRACOWANIE DOKUMENTACJI DO PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH – Moduł C obejmują następujący zakres:

Ustalenie propozycji działań ochronnych:

- a) Wykonawca określi odpowiednie działania ochronne w odniesieniu do przyjętych celów działań ochronnych dla poszczególnych przedmiotów ochrony, które mogą dotyczyć między innymi:
- wykonania określonych jednorazowych bądź powtarzalnych zadań ochrony czynnej, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako niezadowalający lub zły,
 - wdrożenia modyfikacji w stosowanych metodach gospodarowania w siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony

- w obszarze został oceniony jako niezadowalający lub zły,
- utrzymania określonych metod gospodarowania w siedliskach przyrodniczych i siedliskach gatunków, jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako właściwy,
 - uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony, jeżeli stan ochrony przedmiotu ochrony nie jest możliwy do oceny;
- b) Wykonawca proponuje działania ochronne, które:
- muszą być indywidualnie zaprojektowane i dostosowane do każdego płatu siedliska,
 - stworzą standardowy pakiet działań ochronnych, który może być zastosowany do każdego płatu siedliska,
 - polegają na określeniu ogólnych reguł i procedur gospodarowania (np.: ogólnych reguł do stosowania w gospodarce leśnej, rolnej) lub za pomocą mechanizmów o ogólnym zastosowaniu (np.: pakietów rolno – środowiskowo – klimatycznych);
- c) w przypadku obszaru znajdującego się na terenie gospodarstwa rolnego lub jego części Wykonawca określi odpowiednie działania ochronne z podziałem na:
- obligatoryjne – mające na celu utrzymanie siedliska przyrodniczego lub gatunku stanowiącego przedmiot ochrony w stanie niepogorszonym oraz zapobiegnięcie pogorszeniu tego stanu,
 - fakultatywne – wymagające zmiany sposobu gospodarowania bądź wykonania dodatkowych zadań, co związane jest z ponoszeniem dodatkowych kosztów zapewniających właściwy stan zachowania przedmiotów ochrony.
- d) Działania ochronne powinny obejmować również działania w zakresie monitoringu osiągnięcia celów działań ochronnych, w tym w szczególności monitoring odpowiednich parametrów i wskaźników stanu ochrony przedmiotów ochrony. Wykonawca zaplanuje działania monitoringowe, w oparciu o metodykę opracowaną przez GOiŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). Wykonawca opracuje cyfrowe warstwy informacyjne z rozmieszczeniem stałych powierzchni monitoringowych uwzględniając, o ile jest to możliwe, powierzchnie istniejące w ramach PMŚ. Cyfrowe warstwy informacyjne należy opracować ze Standardem Danych GIS w ochronie przyrody;
- e) Planując działania ochronne należy określić:
- rodzaj działań ochronnych,
 - zakres prac przewidzianych do realizacji i w razie potrzeby warunki, co do sposobu ich wykonania,
 - obszar lub miejsce ich realizacji,
 - termin lub okres oraz częstotliwość ich realizacji,
 - szacowane koszty ich realizacji (wraz z metodyką ich szacowania),
 - podmiot odpowiedzialny za ich wykonanie i monitorowanie,
 - podmioty, których współdziałanie przy realizacji działań ochronnych jest niezbędne;
- f) Wskazując podmiot odpowiedzialny należy brać pod uwagę:
- zarządcę lub właściciela terenu objętego działaniami ochronnymi,
 - sprawującego nadzór nad obszarem,

- podmioty zobowiązane do współdziałania w ochronie obszaru Natura 2000 (np.: podmioty działające w imieniu państwa, organy władzy publicznej),
- podmioty korzystające z rolniczych płatności bezpośrednich ze środków Unii Europejskiej, w zakresie objętym wymogiem wzajemnej zgodności,
- inne podmioty za ich zgodą.

Ustalenie potrzeby sporządzenia planu ochrony:

- a) Wykonawca oceni, czy jest potrzebne sporządzenie 20 letniego planu ochrony dla całego lub części obszaru, jako jedno z działań ochronnych, biorąc pod uwagę w szczególności:
 - potrzebę przeprowadzenia gruntownej inwentaryzacji przyrodniczej lub badań przedmiotów ochrony,
 - potrzebę zaplanowania ochrony w perspektywie 20 lat,
 - konieczność unormowania zagadnień wchodzących w zakres planu ochrony, a nie mieszczących się w zakresie Planu zadań ochronnych;
 - potrzebę zmiany granic obszaru lub przedmiotu ochrony;
- b) w razie stwierdzenia jednej lub więcej przesłanek należy określić termin sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru, biorąc pod uwagę czas potrzebny na wykonanie niezbędnych prac.

Opracowanie propozycji niezbędnych wskazań do dokumentów planistycznych:

- a) Wykonawca przeanalizuje istniejące studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gmin oraz plany zagospodarowania przestrzennego województw dotyczące obszaru lub mogące mieć wpływ na cele ochrony obszaru pod kątem ewentualnego znaczącego negatywnego oddziaływania skutków ich realizacji na integralność obszaru z punktu widzenia celów jego ochrony;
- b) W przypadku stwierdzenia negatywnych oddziaływań Wykonawca opracuje propozycje:
 - wskazania do zmiany tych elementów studiów lub planów, których realizacja naruszy lub stworzy ryzyko naruszenia zakazu wymienionego w art. 33 ustawy o ochronie przyrody,
 - wskazania do zmiany tych elementów studiów i planów, które powinny być uwzględnione przy zmianach studiów i planów ze względu na zapewnienie właściwych uwarunkowań do realizacji celów ochrony obszaru;
- c) Wskazania mogą dotyczyć zarówno studiów i planów obejmujących tereny w granicach obszaru Natura 2000, jak i dotyczących terenów poza tym obszarem – ale tylko w takim zakresie, w jakim te studia i plany oddziaływałyby negatywnie na obszar, w tym:
 - potrzebę zmiany istniejących zapisów przy najbliższej aktualizacji studium lub planu,
 - potrzebę przeprowadzenia aktualizacji całego istniejącego studium lub planu,
 - potrzebę dodania nowych zapisów w przypadku przeprowadzania aktualizacji istniejącego studium,
 - możliwości określenia niegroźnych dla obszaru Natura 2000 kierunków

- zagospodarowania przestrzennego podczas przeprowadzania aktualizacji istniejącego studium (z zachowaniem zasady ostrożności);
- d) Wykonawca wyczerpująco uzasadni merytorycznie, że wskazania są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000.
- e) Wykonawca wykorzysta do analizy i opracowania wniosków wiedzę członków Zespołu Lokalnej Współpracy. Wyniki analiz i wnioski powinny być przedyskutowane w ramach prac Zespołu Lokalnej Współpracy.

Zestawienie potrzeb weryfikacji Standardowego Formularza Danych (SDF) obszaru i jego granic:

- a) W przypadku, gdy w toku sporządzania dokumentacji do Planu zadań ochronnych zaistnieją uzasadnione przesłanki wprowadzenia koniecznych zmian do SDF obszaru, w tym zwłaszcza w zakresie:

- weryfikacji przedmiotów ochrony,
- aktualizacji oceny znaczenia przedmiotów ochrony,

Wykonawca opracuje projekt aktualizacji SDF obszaru wraz z uzasadnieniem merytorycznym. W wypadku zmiany SDF Wykonawca jest zobowiązany do przygotowania projektu SDF, posługując się Instrukcją do wypełniania Standardowych Formularzy Danych (SDF), zawierającą wzór SDF, dostępną na stronie internetowej <http://natura2000.gdos.gov.pl>, w zakładce *Ważne dokumenty, Wytyczne i poradniki*.

- b) W przypadku ujawnienia w toku prac nad Planem potrzeby dokonania korekty granic obszaru Natura 2000, Wykonawca opracuje propozycję nowego przebiegu granicy, przyjmując jako punkt wyjścia granice obecne:

- propozycja zmiany granicy powinna być przedstawiona w postaci wektorowej warstwy informacyjnej (plik shp) w układzie współrzędnych, o którym mowa w §3 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych wraz z opisem nowego jej przebiegu zgodnie z wymaganiami określonymi dla opisu granic obszaru Natura 2000,
- modyfikacja granic obszaru jest możliwa jeśli posiada uzasadnienie merytoryczne (kryterium naukowe),
- przyczyny społeczne i ekonomiczne nie mogą być podstawy korekty granicy,
- ustalając nowe granice, należy uwzględnić wszystkie dostępne informacje, w tym wyniki prac Zespołu Lokalnej Współpracy, zgłoszonych uwag i wniosków, uwag przekazanych przez Zamawiającego, prac terenowych,
- granice obszaru powinny być opracowywane na mapach ewidencyjnych o skali umożliwiającej odczyt oznaczeń geodezyjnych (nr działek i klasoużytków),
- granice powinny biec po granicach działek ewidencyjnych (niedopuszczalne prowadzenie granicy po poziomicy na podkładzie mapy topograficznej ani po linii biegnącej po szczegółach, obiektach terenowych),
- na terenach leśnych należy wykorzystać Leśną Mapę Numeryczną,
- granica biegnąca po liniowych obiektach antropogenicznych (ciągi komunikacyjne) powinna być prowadzona po takiej krawędzi obiektu, by pozostawał on na zewnątrz obszaru,

- granica obszaru powinna być poprowadzona tak, by siedliska przyrodnicze i siedliska gatunków w całości pozostawały wewnątrz
- granica obszaru nie powinna wyłączać z obszaru lub dzielić obiektów istotnych dla właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze.

Opracowanie zebranych danych jako dokumentacji do Planu zadań ochronnych:

- a) Projekt Planu zadań ochronnych składa się z:
 - dokumentacji Planu zadań ochronnych,
 - projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie,
 - projektu zaktualizowanego SDF dla obszaru i ewentualnego projektu zmiany granic wraz z uzasadnieniami.
 - b) Wykonawca opracuje projekt dokumentacji do Planu zadań ochronnych poprzez stopniowe (zgodne z postępem prac nad projektem Planu) wypełnianie szablonu, o którym mowa w ust. 7 pkt a) opisu przedmiotu zamówienia.
- 14. Prace niezbędne do wykonania Etapu III – OPINIOWANIE I WERYFIKACJA PROJEKTU PLANU obejmują następujący zakres:**
- a) Wykonawca do czasu przygotowania ostatecznej wersji dokumentacji do Planu zadań ochronnych oraz Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie zobowiązuje się do uczestniczenia w procedurach związanych z ustanowieniem i zatwierdzeniem Planu zadań ochronnych w formie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie.
 - b) Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego ustosunkowania się do uwag i wniosków zgłaszanych w sposób uzgodniony z Zamawiającym oraz innych uwag i wniosków zgłoszonych przez Zespół Lokalnej Współpracy oraz inne Zainteresowane Strony zgodnie z art. 39 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i przedstawienia ich do akceptacji Zamawiającemu. W tym zakresie Wykonawca współpracuje z Zamawiającym.
 - c) Wykonawca wpisze do odpowiednich tabel dokumentacji Planu zadań ochronnych wyniki prac, w tym:
 - protokoły z poszczególnych spotkań ZLW,
 - wyniki prac z poszczególnych modułów wnoszone na bieżąco i udostępniane do wglądu ZLW,
 - zestawienie uwag i wniosków z komentarzami Wykonawcy i adnotacją, wraz z rozpatrzeniem i uzasadnieniem ich uwzględnienia, bądź odrzucenia.

ORGANIZACJA CYKLU SPOTKAŃ DYSKUSYJNYCH/WARSZTATÓW LOKALNYCH

- 15. Wykonawca odpowiedzialny będzie za:**
- a) przeprowadzenie spotkań dyskusyjnych/warsztatów poświęconych omówieniu zagadnień ujętych w zakresie dwóch modułów (Moduły B i C) prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy;
 - b) ustalenie w porozumieniu z Zamawiającym szczegółowego harmonogramu spotkań;

- c) opracowanie w porozumieniu z Zamawiającym oraz przekazanie najpóźniej na **7 dni** przed planowaną datą spotkań:
 - szczegółowego programu spotkania,
 - prezentacji w programie Power Point w formie elektronicznej oraz innych materiałów potrzebnych do przeprowadzenia spotkania;
 - d) prowadzenie spotkań;
 - e) zapewnienie udziału ekspertów przyrodników zatrudnionych przy projekcie, a w razie potrzeby innych ekspertów lub profesjonalnego mediatora;
 - f) obsługę sekretarską spotkań, w szczególności protokołowanie ich przebiegu;
 - g) w trakcie spotkań dyskusyjnych odpowiednio do specyfiki danego modułu przewidzi w programie spotkania następujące punkty:
 - przedstawienie planu pracy na spotkaniu,
 - odniesie się do wszystkich zagadnień merytorycznych dla modułów B i C prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych,
 - podsumowanie na spotkaniu wyników poprzedniego spotkania,
 - prezentację wyników oraz wniosków z przeprowadzonych inwentaryzacji oraz przeprowadzonej oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony,
 - przedstawienie celów ochrony, zagrożeń, działań, wskazań do zmian dokumentów planistycznych,
 - udział w dyskusji,
 - ustalenie terminu i miejsca następnego spotkania.
- 16.** Zamawiający odpowiedzialny będzie za:
- a) organizację jednodniowych spotkań dyskusyjnych, tj. dwóch spotkań podsumowujących Moduł B i Moduł C,
 - b) zapewnienie odpowiedniej sali oraz ewentualnego cateringu w trakcie spotkania,
 - c) rozsyłanie zawiadomień do członków Zespołu Lokalnej Współpracy oraz innych zaproszonych osób, na podstawie listy teleadresowej sporządzonej podczas Etapu wstępnego,
 - d) sporządzenie listy obecności uczestników każdego spotkania.
- 17.** Zaplanowane spotkania ZLW mają służyć dyskusji nt. wyników prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych.
- 18.** Jeżeli podczas prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych okaże się konieczne zwiększenie ilości warsztatów lub potrzebny będzie wyjazd terenowy, Wykonawca jest zobowiązany do ich prowadzenia i zapewnienia udziału ekspertów, zgodnie z ust. 15. O zwiększeniu liczby spotkań decyduje Zamawiający w porozumieniu z Wykonawcą/Koordynatorem projektu Planu. Wykonawca jest zobowiązany do dołożenia wszelkich starań by możliwie w jak najszerszym zakresie zdobyć akceptację społeczną przygotowywanego dokumentu.
- 19.** Wynikiem każdego warsztatu/spotkania ZLW/wyjazdu terenowego ma być protokół sporządzony w ciągu 7 dni od przeprowadzonego spotkania i przekazany przez Wykonawcę Zamawiającemu, zawierający informację o poczynionych ustaleniach.

ORGANIZACJA I ZAKRES PRAC TERENOWYCH

20. Wykonawca określi i przedstawi Zamawiającemu zakres niezbędnych prac terenowych dla poszczególnych obszarów Natura 2000, w tym inwentaryzacje na potrzeby Planu, zgodnie z poniższym zestawieniem:

Tab. 3 Zakres prac terenowych

Obszar Natura 2000	Przedmiot ochrony w obszarze		Zakres prac terenowych
Nazwa i kod obszaru	Siedliska przyrodnicze	<p>1. Siedliska priorytetowe wymagające ochrony czynnej, niezależnie od charakteru występowania w obszarze i niezależnie od liczby stanowisk („płatów”) w obszarze;</p> <p>2. Siedliska wymagające ochrony czynnej, rzadkie w obszarze (1 – 19 stanowisk), o punktowym charakterze występowania w obszarze (zwykle powierzchnia pojedynczego „płat” siedliska < 1 ha)</p> <p>3. Siedliska nie wymagające ochrony czynnej, niezależnie od charakteru występowania i niezależnie od liczby stanowisk w obszarze, jeżeli wśród stwierdzonych w terenie ich identyfikatorów fitosocjologicznych znajdują się zespoły roślinne z regionalnej listy zbiorowisk rzadkich i zagrożonych* z kategorią zagrożenia EX lub E</p>	inwentaryzacja i ocena stanu osobno dla każdego płat siedliska (łącznie z oceną stanu siedliska na każdym płacie)
		<p>4. Siedliska priorytetowe nie wymagające ochrony czynnej, niezależnie od charakteru występowania w obszarze i niezależnie od liczby „płatów” w obszarze, z wyłączeniem wymienionych w pkt. 3;</p> <p>5. Siedliska wymagające ochrony czynnej, częstsze w obszarze (≥ 20 stanowisk), o punktowym charakterze występowania w obszarze (zwykle powierzchnia pojedynczego „płat” siedliska < 1 ha)</p>	inwentaryzacja i ocena stanu na reprezentatywnej***** próbie płatów
		<p>6. Siedliska wymagające ochrony czynnej lub użytkowane gospodarczo, o powierzchniowym charakterze występowania w obszarze (zwykle powierzchnia pojedynczego „płat” siedliska > 1 ha), niezależnie od liczby stanowisk („płatów”) w obszarze;</p> <p>7. Siedliska nie wymagające ochrony czynnej, niezależnie od charakteru występowania w obszarze i niezależnie od liczby stanowisk („płatów”) w obszarze, z wyłączeniem</p>	ocena stanu na reprezentatywnej próbie płatów

		wymienionych w pkt 3	
	Gatunki i ich siedliska	<p>8. Gatunki priorytetowe, niezależnie od liczby stanowisk w obszarze i niezależnie od wymaganej formy ochrony;</p> <p>9. Gatunki wymagające ochrony czynnej, posiadające w obszarze od 1 do 19 stanowisk;</p> <p>10. Gatunki nie będące priorytetowymi, nie wymagające ochrony czynnej, niezależnie od liczby stanowisk w obszarze, jeżeli:</p> <p>a) w przypadku roślin naczyniowych figurują na regionalnej czerwonej liście roślin naczyniowych** z kategorią EX, CR lub EN;</p> <p>b) w przypadku mchów figurują na krajowej czerwonej liście mchów*** z kategorią Ex lub E;</p> <p>c) w przypadku zwierząt figurują na krajowej czerwonej liście zwierząt**** z kategorią EX, CR lub EN</p>	inwentaryzacja i ocena stanu dla każdego stanowiska gatunku (łącznie z oceną stanu siedliska gatunku)
		<p>11. Gatunki wymagające ochrony czynnej, posiadające w obszarze ≥ 20 stanowisk;</p> <p>12. Gatunki nie wymagające ochrony czynnej, posiadające w obszarze od 1 do 19 stanowisk, z wyłączeniem wymienionych w pkt 10</p>	inwentaryzacja i ocena stanu na reprezentatywnej próbie stanowisk gatunku (łącznie z oceną stanu siedliska gatunku)
		13. Gatunki nie wymagające ochrony czynnej, posiadające w obszarze ≥ 20 stanowisk, z wyłączeniem wymienionych w pkt 10	ocena stanu na reprezentatywnej próbie stanowisk gatunku (łącznie z oceną stanu siedliska gatunku)

*BRZEG A. WOJTERSKA M. 2001. Zespoły roślinne Wielkopolski, ich stan poznania i zagrożenie. [W:] WOJTERSKA M. red. Szata roślinna Wielkopolski i Pojezierza Południowopomorskiego. Przewodnik sesji terenowych 52. Zjazdu Polskiego Towarzystwa Botanicznego. 24 – 28 września 2001: 39 – 110. Bogucki Wyd. Nauk. Poznań.

**JACKOWIAK B., CELKA Z., CHMIEL J., LATOWSKI K. & ŻUKOWSKI W. 2007. Red list of vascular flora of Wielkopolska (Poland). Biodiv. Res. Conserv. 5 – 8: 95-127.

***ŻARNOWIEC J., STEBEL A. & OCHYRA R. 2004. Threatened moss species in the Polish Carpathians in the light of a new red-list of mosses in Poland [W:] STEBEL A., OCHYRA R. Bryological studies in the Western Carpathians: 15 – 28. Sorus. Poznań

****GŁOWACIŃSKI Z. red. 2002. Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Polska Akademia Nauk, Instytut Ochrony Przyrody. Ss. 155. Kraków.

*****wykonawca dokona wizji terenowej całego obszaru w celu wyboru płatów i stanowisk reprezentatywnych do monitoringu

21. Wykonawca przedstawi Zamawiającemu harmonogram ww. prac terenowych dla poszczególnych obszarów Natura 2000 w terminie do 14 dni od dnia podpisania umowy, o czym mowa w ust.12.
22. Wykonawca w porozumieniu z Zamawiającym uszczegółowi zakres prac terenowych i wykona te prace pomiędzy spotkaniami dyskusyjnymi w toku prac nad sporządzaniem dokumentacji do Planu zadań ochronnych przez ekspertów przyrodników zatrudnionych przez Wykonawcę.
23. Przed przystąpieniem do inwentaryzacji Wykonawca jest zobowiązany do pozyskania koniecznych zgód zarządców/właścicieli na wejście w teren.
24. Wykonawca jest, w zależności od potrzeb, zobowiązany do uzyskania stosownych derogacji zgodnie z art 56 ustawy o ochronie przyrody.
25. Wykonawca jest zobowiązany do informowania Zamawiającego na bieżąco o zaistniałych problemach podczas całego procesu tworzenia dokumentacji do Planu zadań ochronnych.
26. Wykonawca może dokonać weryfikacji zakresu prac na podstawie wyników prac nad sporządzeniem dokumentacji do Planu zadań ochronnych w uzgodnieniu z Zamawiającym.
27. Zamawiający nie przewiduje możliwości zakupu wyników prac terenowych od ekspertów, opracowanych przed dniem podpisania Umowy.
28. Wykonawca będzie przestrzegał założeń ogólnej metodyki prac terenowych mających na celu uzupełnienie wiedzy o występowaniu siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz stanu ich ochrony, które zostały opisane w aktualnych „Wytocznych do opracowania planu zadań ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000”, opracowanych przez GDOŚ, dostępnych na stronie internetowej <http://natura2000.gdos.gov.pl>.
29. Przed przystąpieniem do prac terenowych Wykonawca przeprowadzi analizę istniejącego poziomu rozpoznania (z wykorzystaniem udostępnionych przez Zamawiającego dokumentacji publikowanych i niepublikowanych) w zakresie inwentaryzacji zasobów, która polega na:
 - a) sprawdzeniu spójności i jednolitości istniejących materiałów w ramach całego obszaru Natura 2000;
 - b) zweryfikowaniu prawidłowości zinwentaryzowania gatunku lub siedliska za pomocą wizji terenowych w 4 do 10 punktach w obszarze, w których zinwentaryzowano dany gatunek lub siedlisko, w pierwszej kolejności biorąc pod uwagę te punkty, które na podstawie innych danych, dostępnych Wykonawcy, wydają się wątpliwe;
 - c) zweryfikowaniu kompletności zinwentaryzowania, za pomocą wizji terenowych w kilku punktach, w których nie zinwentaryzowano gatunku lub siedliska mimo, że inne dotychczasowe dane, o których nie ma wiedzy Zamawiający, wskazują na jego potencjalne występowanie; na taką weryfikację kompletności przeznaczyć od 1 do 4 dni roboczych na obszar.

Po dokonanych czynnościach opisanych w ust. 29, Wykonawca uszczegółowi i zweryfikuje zakres koniecznych prac terenowych, a następnie przystąpi do tych prac.

30. Wykonawca określając zakres koniecznych prac w terenie, weźmie pod uwagę poziom rozpoznania przedmiotów ochrony (o czym mowa w ust. 29) w obszarze niezbędny do zaplanowania ich ochrony. Zakres prac terenowych, które należy przeprowadzić w ramach sporządzenia Planu został określony w ust. 20.

31. Wykonawca zapewni, że wyniki poszczególnych prac terenowych wykonanych przez poszczególnych ekspertów zostaną opracowane w formie raportu (karty prac terenowych, o których mowa w ust. 12 pkt d), w którym będzie wyszczególnione m.in.: nazwisko i imię eksperta, lokalizacja terenu badań (działki ewidencyjne), termin wykonania badań, wyszczególnienie punktów oceny terenowej i wyniki oceny wraz ze szkicem terenowym z zaznaczeniem siedlisk przyrodniczych i ostoi gatunków i ich siedlisk objętych pracami terenowymi na warstwach cyfrowych, sporządzonych zgodnie ze Standardem danych GIS w ochronie przyrody. Raport w postaci kart prac terenowych załączany będzie do comiesięcznych sprawozdań. Karty prac terenowych mogą być korygowane w miarę postępu prac.

TERMIN WYKONANIA ZAMÓWIENIA

32. Dokumentację do Planu zadań ochronnych należy sporządzić nie później niż do dnia 31 lipca 2020 r., z zaznaczeniem, iż:

- a) termin odbioru Modułu B nastąpi do dnia 31 października 2019 roku
- b) termin odbioru Modułu C nastąpi do dnia 30 kwietnia 2020 roku

ZAKRES OBOWIĄZKÓW OSÓB WSKAZANYCH DO REALIZACJI ZAMÓWIENIA ZE STRONY WYKONAWCY

Koordynator prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych

33. Koordynator prac nad dokumentacją do planu zadań ochronnych będzie odpowiedzialny m.in. za:

- a) pozyskiwanie informacji o obszarze Natura 2000 i przedmiotach jego ochrony;
- b) planowanie i koordynację prac koniecznych do opracowania dokumentacji do Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000;
- c) rozwiązywanie konfliktów pojawiających się w trakcie prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych;
- d) w przypadku niemożności wypracowania porozumienia w sprawach budzących emocje i konflikty społeczne podczas prac nad dokumentacją, Koordynator prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych dla danego obszaru będzie pełnił funkcję mediatora;
- e) identyfikację kluczowych grup interesu i zapewnienie właściwej komunikacji z nimi;
- f) kierowanie pracami Zespołu Lokalnej Współpracy;
- g) prowadzenie warsztatów lokalnych;
- h) koordynację i określanie zakresu pracy ekspertów przyrodników podczas spotkań i między spotkaniami, w terenie;
- i) współpracę z Zamawiającym podczas organizacji spotkań dyskusyjnych;
- j) analizę, komentowanie i odpowiednie uwzględnianie wniosków i uwag składanych podczas konsultowania części i całości dokumentacji do Planu zadań ochronnych;
- k) współpracę z Zamawiającym lub innym przedstawicielem wskazanym przez Zamawiającego;
- l) ustalenie niezbędnych wskazań do studiów i planów, wraz z uzasadnieniem merytorycznym, że wskazania są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia

właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których wyznaczono obszar Natura 2000;

- m) przekazywanie Zamawiającemu w formie elektronicznej w określonych terminach wypełnionych części szablonu dokumentacji do Planu zadań ochronnych;
- n) merytoryczna kontrola przesyłanych i przedstawianych dokumentów;
- o) informowanie na bieżąco Planistę Regionalnego oraz koordynatora RDOŚ o zaistniałych problemach.

Eksperci przyrodnicy

34. Eksperci przyrodnicy odpowiedzialni będą za:

- a) analizę zgromadzonych materiałów i danych o przedmiotach ochrony, ocenę ich kompletności i określenie zakresu koniecznych uzupełnień;
- b) ocenę stanu ochrony z zastosowaniem wskaźników, o których mowa w Module B prowadzenie dyskusji na temat ustalania celów działań ochrony oraz za określenie działań ochronnych;
- c) określenie działań w zakresie monitoringu;
- d) wykonywanie prac kameralnych i terenowych mających na celu punktową inwentaryzację oraz ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony;
- e) przygotowanie i uczestnictwo w spotkaniach dyskusyjnych w zakresie zagadnień merytorycznych związanych z procesem planistycznym;
- f) udział w komentowaniu uwag i wniosków w czasie trwania procesu konsultacji społecznych;
- g) współpracę z Koordynatorem prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych, ekspertem ds. GIS, ekspertami Zespołu Lokalnej Współpracy.

Ekspert ds. GIS

35. Ekspert ds. GIS odpowiedzialny będzie m.in. za:

- a) opracowanie cyfrowych warstw informacyjnych wskazanych w dokumentacji do Planu zadań ochronnych;
- b) współpracę z Koordynatorem prac nad dokumentacją do Planu zadań ochronnych, Planistą regionalnym oraz ekspertami przyrodnikami;
- c) przygotowanie informacji przestrzennej na spotkania dyskusyjne.